

Amatörfotografernas
värld

Amatörfotografernas värld

FATABUREN 2009

Amatörfotografernas värld

NORDISKA MUSEETS OCH SKANSENS ÅRSBOK 2009

Red. Annette Rosengren och Christina Westergren

FATABUREN Nordiska museets och Skansens årsbok, är en skatt av kulturhistoriska artiklar som publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken Fataburen en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har idag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvideras från respektive museum.

Ekonomiskt stöd från Nordiska museets och Skansens Vänner gör utgivningen av Fataburen möjlig.

Fataburen 2009
Nordiska museets förlag
Box 27820
115 93 Stockholm
www.nordiskamuseet.se

© Nordiska museet och respektive författare
Omslag och grafisk form Lena Eklund
Omslagsfoto Svante Warming

Tryckt hos NRS Tryckeri, Huskvarna 2009
ISSN 0348 971 X
ISBN 978 91 7108 533 7

Axel och Frida Fredriksson. Johan och Augusta Larsson

ANNETTE ROSENGREN

Axel och Frida Fredriksson försörjde sig som lantarbetare på Fogelstad gods i Julita kommun, Sörmland. Som en sidoverksamhet var de ibland en sorts landsbygdens yrkesfotografer innan kameror blev mer allmän egendom. Axel fotograferade och hustrun Frida assisterade med efterarbetet. Ibland stod hon bakom kameran. Den stora samlingen efter dem består av privatbilder från deras liv hemma och med vänner och släktingar, men framför allt av en omfattande serie porträtt av bygdens folk. De är gjorda i hemmen eller utomhus och sannolikt på uppdrag av de avbildade som ville ha fotografier av sina barn, anhöriga och sig själva i samband med konfirmation, bröllop och andra högtider i livet. Fotografierna är från 1920-talet till en bit in på 1940-talet.

Johan Larsson, bosatt i Ö. Tösseberg i Sunne i Värmland, verkar ha haft en liknande roll i bygden. Men i samlingen efter honom finns också porträtt av hästar och nötkreatur tillsammans med sina ägare, och av katter, höns och andra smådjur. Hans syster Augusta assisterade med framkallning och kopie-

Familjeporträtt och arbetslag i Fogelstad.
Foto Axel Fredriksson, Nordiska museet.

ring. För försörjningen drev Johan smedja, snickeri och byggnadsverksamhet tillsammans med flera syskon. Fotografierna är från 1920- och 30-talen.

Bygdefotografer som paret Fredriksson och syskonen Larsson kan beskrivas som halvamatörer eller halvprofessionella. De var ofta självlärda, utövade sin hobby och sitt deltidsyrke under mycket enkla förhållanden. De hade sällan möjlighet att förstora utan bilderna var kontaktkopierade och följde därmed negativens storlek. Kopieringen gjordes som regel med hjälp av dagsljuset, vilket innebar att negativ och kopieringspapper placerades mot varandra i en träram med glas, och belystes med dagsljus utomhus under ett antal minuter eller ibland timmar. Därefter framkallades pappret i ett mörklagt rum. Metoden var vanlig långt in på 1900-talet.

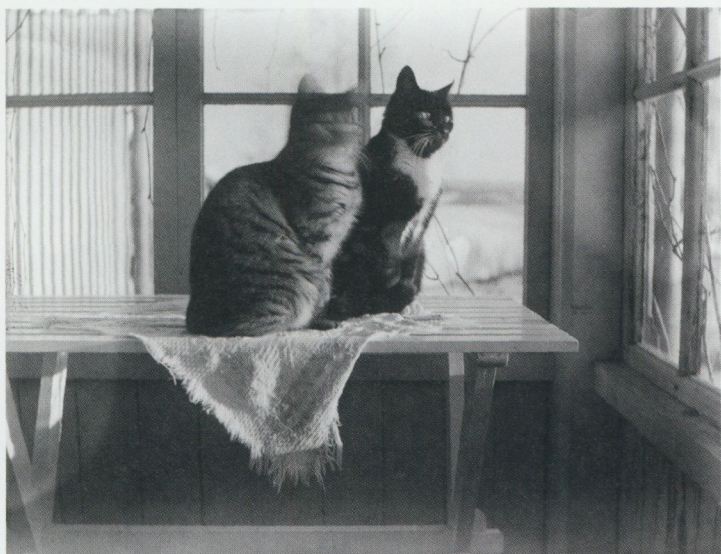

Foto Johan Larsson,
Nordiska museet.

